

Magistratus.

fene, Josephum Justum, & Mathiam, fortibus ductis, Ma-
Athis exiit. *A dor.*

Nam Petrus Mognum, sine suo auctoritate Ale-
xandria Episcopum factum, morte multatavit. Solebat au-
tem in altati colloquere chartam, & à Deo petere, ut nom-
eius, quem vellet Episcopum, inscriberet: verum cùm occa-
sione charte, ab Imperatore in aram collocata, per fraudem
quipiam malus ad Episcopatum venire, tam quoque con-
fuetudinem mutavit, & Sacerdotibus juselegendi refutavit, *Ni-
ceph. lib. 16. cap. 18.*

Sub Constantino Magno Imp. mortuo Myr urbis Epis-
copo, cum nemo facile reperiret apud hos officium,
ne quid suscipere vellit ob gravitatem tanti muneris, prafer-
tim illo tempore, qui non solum persecutionibus, sed variis
quoque heresibus, & fœtis Ecclesia oppugnabat: constitui-
to crat inter Episcopos, & Presbyteros alios, ut quicun-
que sequenti die primus in templum veniret, & Episcopum ordi-
naretur. Et cùm jam feduli in oratione suient Episcopum, etiam
cum reliquis hominibus suis, tota ca nocte, ut Dominus vi-
rum pium in messem suam extruderet: accedit, ut Nicolaus, pri-
vatus civis, ignarus hujus conventionis, summo mane ve-
niat ad templum, oraturus cum aliis pro successu Ecclesie
B in eligendo Episcopo. Itaque hac occasione ipse statim Epis-
copus designatus est, quanquam sedulò reluctancebat, *Sur.
tom. 6.*

Henrico, Comite Neocomensi, Episcopo Basiliensi, an-
no 1274 mortuo, cùm inter partes distraherentur Canonici:
tandem convenierunt, ut scribam publicum cum testibus
aliquo ad Minoritas alegarent, & qui primus ex Monachis
sc̄e officeret, cum pro Episcopo haberent. Itaque Henrico
Ireniensi patris, pistoris F. Theologia Doctori, Rudolfi I. Imp.
penitentiariori, forte obtigit, Ursipinus narrat. Esi
ali à Petro Richio, præposito Basiliensi, Roman Episcopu-
pum à Pp. obtinendi causa, alegatum, Rudolfi Imp. grata-
tibi eundem conciliatio tentetur, *Christian. Ursipinus lib.
3. His. Basil.*

Suffragio.

In Concilio Basiliensi, Patres dejecto Eugenio IV. Ponti-
fice, cui major pars Cardinalium favebat, de novo eligendo
Pontifici, Triumphi elegenter, qui Electores futuros
Cardinalium loco nominarent, Episcopos xii. Abbatas
Cvii. Theologos quinque, Interluminatos, & Doctores no-
vem. Hi Amadeum Sabaudie Ducem Pontificem renun-
ciarunt, sub nomine Felicis V. Vide *Anneam Syl. lib. 2. Basil.
Concili.*

QUI. RESPECTU.

ÆTATIS.

Pueri.

Joannes, Ferdinandi Regis Neapolitani F. puer adhuc Ta-
rentini Ecclesiæ praefectus a Sixto IV. in numerum S.R.E.
Cardinalium adiutus fuit. *Garibertus lib. 4. de Viris Pontif.*
Buchardus de Sarten, octogenarius, ad Episcopatum Luben-
ensem evectus, cùm non putaret quinque, aut sex super-
eratus annis, pervenire in Ecclesiæ ad annum quadraginta-
primum. *Obit. 13. 17. Crantz lib. 8. Metrop. cap. 37.*

VOLUNTATIS VEL.

Inviti, relutantes.

Petrus Apostolus Roma, quia pluribus intentus esse non
poterat, cùm orationi, & predicatione vacaret, duos Episco-
pos ordinavit Linum scilicet, & Cletum, qui Sacerdotalē mini-
sterium Romano populo, & adversi beneficiis exhibe-
rent. Moriturs Clemens Episcopum confererat, & eique
cathedram, & Ecclesiæ Dei commendavit his verbis: Ean-
dem ego tibi potestatem ligandi, & abfolvi trado, quam
mihi Christus reliquit: spicis, ac contentis rebus omnibus,
tum corporis, tum fortunæ, oratione, & predicatione salutem
hominum, ut bonum pastorem decet, confite. Subterfugie-
bas ille tantum onus. Tum Petrus, tibi tantummodo con-
fites, populum Dei in fluchtibus ambulare deseres, cum pe-
catori subvenire posis? Clemens nihilominus omnium
modestissimus, Linum, & Cletum sponte fibi in tanto honore
præstulit. *Platina.*

In cogitantes, Non ambientes.

H

Anno 1272. Cardinales Theobaldum Vicecomitem Pla-
centium, indito Gregorii X. nomine, Pontificem crearunt,
cum si infimi ordinis Sacerdos, sed virtute insignis, nunquam
moriturs Clemens Episcopum confererat, & eique
cathedram, & Ecclesiæ Dei commendavit his verbis: Ean-
dem ego tibi potestatem ligandi, & abfolvi trado, quam
mihi Christus reliquit: spicis, ac contentis rebus omnibus,
tum corporis, tum fortunæ, oratione, & predicatione salutem
hominum, ut bonum pastorem decet, confite. Subterfugie-
bas ille tantum onus. Tum Petrus, tibi tantummodo con-
fites, populum Dei in fluchtibus ambulare deseres, cum pe-
catori subvenire posis? Clemens nihilominus omnium
modestissimus, Linum, & Cletum sponte fibi in tanto honore
præstulit. *Platina.*

Cum Reginuardus in fata concessisset, & Ledradus Bre-
mensis chorii præpositus à Clero, & populo Hamburgensi in
Archiepiscopum surrogaret, mittitur foliamenta more ad Regem
Rom. Conradum I. Pontificalem ferulam (hoc est, regalia
temporalis dominii iura) ab illo accepturus, neque enim potuit

rex

Magistratus.

Rex aliud quām temporale comittere. In familia autem
A sua Ledradus electus dixit Unni suum Capellani. Cum in
conspicuum Regis prodiret electus, non longe abebat Unni,
dominum suum fecutus. Rex electionis ordinem perficiens,
cum illa tempestate arbitrium constituyerunt pontificum
per vim sibi Reges vindicarent, ferulam, quam manu tenuit,
præterito Ledrado, a tergo adstanti, tradidit Unni Capellano,
eum Ecclesiæ pontificem designans, monens populi, & Cleri
electionem, fine suo nutu factam: fed & divino spiritu fortasse
prevideens, per hunc Danorum gentem ad Christum esse per-
ducendam. *Crantz lib. 3. Metrop. cap. 5.*

CONTENTIONIS.

Concertantes.

Moguntia miserabilis pauperi ruina, ex libera facta est fer-
va, dum duo de Archiepiscopatu contendenter, uterque à fe-
de Apostolica confirmatus. Intus era Dietherus de Isenberg
foris pugnabat Adolphus de Nassau: qui ope Palatinæ, & oc-
ciso consilio prodiuit. Civitatis cepit, traditoribus in pri-
mis sua præmia perolvit, ad veras partis factionem abduxit: vix ipse Dietherus clausus est. Judæi præcipue adempta sunt
jura, cum victor arbitrio cuncta gerentur. *Crantz lib.
11. Metrop. cap. 50.*

Petenses. Competitores.

*Ex loco Competitorum hue exempla. Illuc Ambitus, hic
Dignitatis, que ambiunt, ratio habetur.*

DIGNITATIS PRÆCEDENTES.

Huc pertinet.

*Repulsi ab inferiori, ampliore inde
confusi.*

Leontius Sacerdos, privata ordinis vir, damnatus à Ponti-
fice, non multo post fons loco suo restitutus est, sed
etiam Antiochenum Patriarchatum est adactus, Magnus
fortuna exemplum, quippe qui in ordinem redactus, deinde
in eam dignitatem fit elevatus, ut inter divi Petri Apostolorum
Principis, & Ignatii succcessores, adnumerari posset. *Egnatius
lib. 7. cap. 5.*

Theodoforus Sacerdoti dignitate privatus ab Eugenio Pon-
tifice, mox restitutus à Gregorio IV. Saguntina præfuit Ec-
clesie, non mediocri sua cum laude, & cum sagittinorum
omnium ubi non vulgaris. *Egnatius lib. 7. cap. 5.*

Gabriel Condestinarius Romanum curiam fecutus, Se-
Cenitifque Episcopus à Gregorio XI. pp. declaratus, ab ipsi
Senenibus flatim rejectus, repulsum est. Quem tamen
non multo post eadem atas Pontificatum affumptus fuerit cui pri-
mum suum Juliani nomen intutus, Julius, ejus nomini in-
ter omnes quoque fuerant Pontifices, Secundus appellari
voluit, *Guicciard. 6.*

QUA CEREMONIA.

Cum Moyse tabernaculum ædificaret, fuit illi à Deo præ-
ceptum, ut facrum conficeret unguentum, quo ipsum opus
una cum vase ac simili Sacerdotes, & Reges perungu possent,
qui vocarentur ad sacerdotium, vel regnum. Quo facto, illi
unde incubent, ut quadammodum olim Romanis Imperatoris
bus indumenta purpurea infinge fuit regia dignitatis initia-
tio. Hebreis unicò faci unguenti nomen, ac potestate re-
giam conferret: auctor *Lactant.* Quapropter Aaron, & filii
ejus primi à Moyl, postea Saul primus Hebraeorum Rex à
Samuele Propheta unicò est. *Joseph. lib. 6. Antiq. 14.* Dumque
Saul puerum præmissum, sumus Propheta de samu loquuntur
nos: isto Rex confitutus à Deo. Ita mos inlevit, ut hoc
deinde modo, tam Reges, quam Sacerdotes conferarent,
quibus propter eum summa omnibus haberetur reverentia,
quibus dominio P/a. 104. Nolite tangere Christos meos.
Polid. lib. 6. c. 3. de rer. invent.

Post Urbanum II. mortem Paüchalem II. vita privata contem-
nunt, quippe, qui ante monachus fuerat, Rainerius nomine,
etiam nolentem, & latitantes Pontificem Romani crearent.
Indutus coecineam clamdeum, taraque capitii ejus imposita,
comitante populo, & clero, sequo albo ad Lateranum perduci-
tur, maximè vero ad eam porticum, que ad Austrum verba, in
basilicam Salvatoris ducit, quam Constantianam vocant:
ubi cùm in fede ad eam rent de more parata aliquamvis que-
vis sit, atrium Lateranense confundens, balaustre sufficingitur,
unde sepiem claves, sepiemque figura pendebant, ut intellige-
ret, se secundum sepiem riam sancti Spiritus gratiam sanctuarum
Ecclesiæ, quibus Deo auctore, prærat, claudendi, sigillandi,
aperiendi, reclaudi endique ratione habere: invicti, sepiem
Pontificis manibus gerens, ea quoque loca, que solis Ponti-
ficibus sunt adjudicata: Sequentibus verò diebus consecratio-
nem accepturus, ad basilicam beati Petri proficitur, in qua
cum christiane inuincere Otto Hohenfels Episcopus, Mauri-
tius Portuenis, Gualterus Albanus, Bono Lavicanus, Nilo
Præfatus, Otto Neiphus, Othomi Hohenfels primæ partes,
quas adhuc retinet, obtigerat. Post unctionem verò in urbem
rediens, coronam de more accepit. *Platina.*

Stephanum II. in Pont. electum, & humeris exceptum, pri-
mum in basilicam Constantianam deportatum tradit *Liber.*
Pontif. & Francus de Pontificibus Oppreho Aisulpho, in
polenni ad Lateranensem basilicam se portari curavit.
Eius pedes humili prostrati osculat fuit Pipinus, filius eius
Carolus Magnus, Luitprandus Longobardorum Rex: & sta-
pedes eius apprehenderunt, & frenum equi illius tenentes,
stratoris officia ei præfierunt. *Martinus in Chronic., Blon-
dus lib. 1. Decad. 1. & 2. & 3. Emilio.* Justinianus
Imp. Constantini Pp. Romani pedes Nicomedis osculatus est.
Liber Pontificis.

De ceremoniis in Electione Rom. Pont. usitatis.
Regule Locum de Pontifice. Rom.

QUANDO.

Bonifacius II. institutus, ut in demortui locum alter Ponti-
fex, si fieri posset, tercia die sufficeretur, ne dilatio seditionem
faceret. *Plasina.*

Cardinales Rom. novum Pontificem electuri, ante defun-
cti exequiarum finem (fuit autem novendialis) ex veteri mo-
re locum suffragii ferendis definitum, quem ipsi Conclave
vocari, non ingrediuntur. *Guicciard. lib. 6.*

Uno eodemque anno Thomas Sarzanus & Episcopatum
Bononiensem, & Cardinalis dignitatem, & Pontificatum ade-
pus est, sub nomine Nicolai V. cum maxima totius Cleri, po-
puli Romani letitia. *Platina*, & *Sab. lib. 7. cap. 7. &
Crantz lib. 12. Metrop. cap. 1.*

Potius III. obitum, cum Pontificum collegium aliquod
dies conclave ingressum distulisse, electio extra conclave de-
creta fuit. Nam Hohenfels, qui S. Petri in Vincula Cardinalis
appellatur, amicis, auctoritate, & opibus potens, tot suffra-
gios ibi obtrinxerat, ut qui contraria entrent, le oppone non
audirebant, jam certus, & designatus Pontifex conclave in-
gressus, novo, ut hominum memorie antea inaudito exem-
pli, anequum conclave clauderetur, eadem nocte, que fuit G
ostifera Oktobris, ad Pontificatum affumptus fuerit cui pri-
mum suum Juliani nomen intutus, Julius, ejus nomini in-
ter omnes quoque fuerant Pontifices, Secundus appellari
voluit, *Guicciard. 6.*

Vide Pontifex Romanus.
**MAGISTRATUS PROFANI, IMPERII,
REGNI, DUCATUS, ACQUISITIO.**

A DEO, ORACULO.

Samuel Propheta, Domino iubente, Saul filium Cis Ben-
jaminiensem, filius Regem Israhitarum unxit, perfuso ejus
capite oleo: & ut huic unctioni fidem adhiberet, indicavit
ei, qua nam eo die ei acciderent. Mox convocato populo
apud Maspham, cis præcepit: ut in tribus distributi fortin-
trent; forsigit Benia manenit tribui contigit: qua porro
ducta per cognationes, Metri obvenit fons, & in ea Saul Cis
filio, qui cum qua fuit non inventaret, Deus consultus
cum apud impedimenta latere respondit. Itaque eo concur-
sunt, & illicine accessit in medio populi collatus, cum H
umeris omnes superemeretur. Casis inde Ammonitis, profe-
cti omnes Israhital, Galgala, Saul illic coram Deo regera-
rent, facraca pro falete fecerunt. *1. Reg. 10. & 33.*

Ideam Propheta Domini iustus, cum Saul Deo inobedien-
tibus, Bethlehemenses profectus, vitulam fecun duxit, sub
specie sacrificii anni versari perficiendi, ne Saul resusciteret,
cum ungredi David ergo venire. Cum Bethlehem veniret,
Ioseph cum filius lultrari justit, & ad sacrificium vocavit.
Sacrificio peracto, Ioseph filius impicit. Eliab natu ma-
ximum, forma, & statura elegantissimum, Abinadab, Sam-
mam, Nathanael, Raelem, Afan, num aliquis illorum ef-
fet, quem Deus ad regnum vocaret. Verum Deo nulli ad-
sulante, octavum natu minimum Davidem, qui ruri pecus
pascet, accessit juvent, eumque rufum, & eleganti forma
prædictum, fumpos oculi cornu inter fratres suos unxit, atque ex
ille die Spiritu fuit inunctus David. *1. Reg. 16. & Joseph.
16. Antiq. cap. 10. qui Ioseph filios tribuit. At in Sacris
octavum communaret David.*

H Jahu

A Iehu Josphat F. dux exercitus Joram regis Israelitarum, à vate quadam, ex Elia propheta praecepto, Ramoth in regem unctus, ut Achab regis stirpem penitus dederet. Iehu vas in mandatum militibus exposuit. Illi confessum suam quique vestem in graduum pulpite substernunt, datoque signo tuba, Iehu regem pronunciant. Is Jezrael Ochoziam Judeorum, & Joram Achab F. Israelitarum regis necavit, Jezabel de turri præcipitavit, & eo Achab, filios à Samaritanis occidens curavit. *Reg. 9. & 10.*

Targitus Jovis, & tres Borythensis fluvii. F. tres habuit liberos, Lipoxain, Arpoxain, & novissimum Coloxain. Illis regnabantur, in Scythicam regionem colitus demissi fuerunt ex auro facta, aratum cum jugo, fecuris, & phiala. Quæ, cum maximus natus attredasset, aurum artis. Similiter, cum medius. Ob idem natu, cuius accederet, aurum fuit extinsum: & ob id regnum ei fratres duo conceperunt. A quo deinde reges Paralate dicti, ortum habuerunt. Et hæc quidem Seych narrant. Alter Graci, qui Pontium incolunt. *Hered. lib. 4.*

Ethiopias sacerdotis optimis ex seipisis eligunt. Quem verò ex eis Deus more quadam bacchantum circumcirca delatus cepit, hunc regem populus creat: statimq[ue] flexi genibus, quoniam sit divinitus providentia datum, ut Deum honoret. Asumptus in regem, vitam ducit statutum legibus, omniaque agit secundum patrios mores: neque præmio, neque poena aificiuntur quenquam, prater traditam à superioribus legem. *Diodorus. 3. c. 1. Bibliotheca.*

Expiravit quondam apud Argivos Heraclidarum gens, ex qua de more regem habebant. Requireretur regem his, consilientibusque oraculum, fortis dedit Deus, monstraturam aquilam. Paucis post diebus aquila, quæ supervolitabat, demittens se super Argionis ades confidit. Ita rex designatus Argon fuit. *Piat. orat. 2. de fort. Alex.*

Septem Tartarorum duces Mongoli, in desperatione, & extremam fortitudinem perduci, cum quidam Tartarus faber ferrarius pauper, Changius nomine, dixit, Vifum à te in fonte equitem candore insignem, quæ jussus erat eis nuncire, velle immortalem Deum, ut ipse Tartarorum princeps eligeretur, atque ipsius manu Tartari liberarentur; cu[m] delitos ab eis irritus, atque rejectus est. Cum poeta idem omnes ipsi duces in fonte videlicet, religione perculsi, statim homines ipsi delegerunt, & Cham gentili nomine, id est, regem suum appellarunt. Neque vero hoc fatis fuit: ab eo jussi duces ipsi magistratus adire, & primogenitos in suo conspectu occidere, sine mora paruerunt, ipsiū immortalis Deo ad regnum cœlum vocatum arbitrati. *Fulgo. lib. 1. c. 1. ex Hayonis Armeni cap. 1. 6. de Tartari.*

Pontifex Hadrianus petenti Carolo Magno ut filios Reges appellareret, die in officio celebrando indicita, quæ Dominicæ Resurrectionis est conseruata, ut singuli in templo ante principem aram cereas candelas ardentes tenerent, orantes Deum, quod fibi mentem donaret bonam, ut illud munus homini digno deferret: & accidisse, ut Robertus Normannorum dux divino mutu rex designatus fuerit, quod ejus candela subito extincta, ex mox accensæ est: sed illum ipso oraculo, id minima ceteris dubius patefecit: immo, ut nō nemo affirmat, id decoris à cunctis fibi delatam temerè repudiatis, ut qui ad regnum Angliae opulentius, ac quietius jampridem ad adipiscendum animum induxisseret. Ex quo ferunt ex eodie nunquam Roberto post haec fortunam favisse. Ceterum alii auctores non concordant; Godofredum Bononiensem, vi rum post hominum memoriam excellensimum, tradunt de communis omnium sententiæ regem creatum, nulla facta mentione neque de Roberto, nequæde tali modo regis optandi. *Polyd. lib. 10.*

CASU, FORTUNA.

Afconius Pedamus in oratione pro Milone, refert Nevii potest senatus jaſtatum in familiam Metellorum, quæ Confules designarentur arbitrio fortune, quæ campi domina dicitur virtus, quā suis meritis:

Fato Metelli Rome fuit Confules, Ad id tum Metellus confulatus respondit senatori hyperbolæticō, quem ait & Saturnum appellari.

Dabant malum Metelli Nævio poeta. Ad id recte allusit M. Tullius, cum ait: Te non fato, ut certus ex nostra familia. *Eraf. in Adag.*

Jojada pontifex, cum uxore Josaba, Joram regis filia, Joam infante, cum nutrice ejus ex cæde regiorum filiorum, ab Athalia avia patrata, eripuit, per sex annos in templo oculavit. Anno sepius eum in templo Judeorum regem unxit. Athalam interfecit, Basilius adem diruit. *4. Reg. 11.*

Pipinus, Francorum regis Childerici, ex gente Merovingorum ultimi, præfatus palati, penes quem opes, & regni potestas erat (atque is Major domus a etate appellatur, utrumque spectabat summa Imperii, cùm reges, præteriane vocabulum, & personam crine, & barba vestitam, in folio resistentem, & legatos audienter, nihil reliqui haberent multa insignia, ac egregia bella gestis: atque idem in monasterio decruto Childerico rege iusti Stephani pontificis, rex cunctorum confessorum electus, & à Bonifacio Moguntino undatus fuit. *Regno 1.2.*

Carolus Magnus, cùm exercitu vindicaturus Leonis III. F pontificis, qui ab inimicis captus erat, injuriarum, proprievit Roman. Et cùm natali die Servariorum nostri templum oratus ingredetur, nihil minus speranti, Leo pontifex coronam impofuit, & Imperatore Romanum promovavit. Cui, ab universo populo Romano acclamatum est: Carolus pisiſſimo, perpetuo Augusto, à Deo coronato, magno, ac pacifice Imperatori, vita, & Victoria. Unicus est deinceps, & abolito Patrici nomine, quo illus Romani honor ergo donarant, appellatus est Imperator, ann. regni fui xxxiii. *Sal. 8. 1. ab Urbe condita 32. imperante Constantiopolitum Irenæ, post exeatum filium Constantinum. Cyprianus.* Cauſa itius mutationis Romani prætendebant, quod à dignitate Romani Imperii alienum esset, Ireneum feminam ei praefecit: & quod speraret, Ireneum in nuptias Caroli confiduram: & quod Carolus Longobardorum, acce Gracorum dominatio non modo eos liberasset, sed etiam bona illa, quæ Longobardi de Imperio occupaverant, multoque amos oblinuerant, pontifici Romano doneceret: & paratus est jurecurando fidem dare *G* di se defendendis contra omnes hostes. *Sigebertus.*, & alii. Franci ergo, qui sub Justiniano primo Italiani invaserant, ac sub Leone Ifauro à Gregorio pontifice amicorum facti erant tandem sub Leone Italia universa, & ipsa Roma poti sunt. *Zonaras tom. 3. Sic Aquila. Romana in duo capita divisa est.*

Pontifex Hadrianus petenti Carolo Magno ut filios Reges appellareret, die in officio celebrando indicita, quæ Dominicæ Resurrectionis est conseruata, magna omnium approbatione, ac latitia, Pipinus Italia, & Ludovicum Aquitaniam reges inuinxit, & Pipinus alterum facio lacavat tintillum de fonte ipso levavit. Pipium inde redditum: ibique Thomas Archiepiscopus Pipini Modoetus, exemplo jam à Carolo instituto, fert corona donavit, & Gisgam filiam de eodem fonte ritu Christiano ablutan suscepit. *Sig. 1.4. regni Ital.*

Leo II. Othonem I. Rome coronavit, Gregorius V. Othonem II. & Othonem III. *Blandus. Nancerus.* Joannes duodecimum statut, ut Imperator Augustus a Papa Romano coronaretur. Dolebam Romani, & universi Italii populi, quod ad Germanos transferretur Imperium: properiter Romani Pontifices Iralpalinos Imperatores, & Ludovicum tertio usque ad Othonem primum, deinceps Imperii corona insigni H re noluerunt.

Fridericus primus Romanus, ut Hadrianum IV. Pp. contra rebelles Romanos reducere, in pratis Netonianis castra posuit: atque armato milite decole incendeit slipatus, ex composto porta Aurea urbem Leoninam invit, atque ad basilicam progrebuit, Hadrianum pp. fedentem pro gradibus adoravit: postrem ab eo ad Confessionem S. Petri deductus, secundum rem divinam solemnem pompa inunctus, & coronatus est, omnibus, qui aderant, saufius acclamationibus, preconiisque faventibus. Quibus rebus rite actis, coronam gerens, atque equum phaleratum insidens, ceteri pedeſtribus, per eandem, quam invenierat, portant in castra, Hadriano in aliis Vaticani reliquo, revertitur. Populus Romanus, qui cum senatu in Capitolium venerat, ut recipi publica, prout usus postularet, confuleret, ubi audivit, Fridericum sine auctoritate, atque presentia sua à Pontifice coronatum, prout in fuorem adductus, magno impetu Tiberim traject, atque ad aedem S. Petri progrebuit, paucos statores, qui ibi remanerant, interfecit, & Cardinales

diales aliquot spoliavit. Urbano tumultu in castris auditio, A Fridericus Pontificem, & Cardinales armis à Romanis oppressos fufcians, militem, qui corpora curare, atque exatſe recreare parabat, subito armari iussit: coque adversus Romanos adduicto, prælum duplex invit, unum propè arcem cum Romanis, alterum juxta picinam, cum Transyberinis. Ubi per aliquot horas incerto eventu pugnatum est, Romani cùm vim Germanorum sustinere non posset, terga vernerunt. Pralum à decima die hora captum nox ipsa direxit, casis, aut in Iberia metu ex Romanis propè mille, capi fermè ducēti, vulnera innumerū, reliqui tuli, ac fugati in urbem recuperant. *Sigonius 1.2. regni Ital.*

Henricus I. Imperator, Danorum vicit, apud Sleuicum (quæ etiam Heideba dicebatur) regni sui terminos ponens, Marchionem ibi constituit, hoc est decim limitaneum, & Saxonum coloniam habitaru præcepit. *Crantzus 1.3. Merop. cap. 4.*

Otho I. Caesar, Regum titulum divo Venceslao Bohemorum principi deuulit: delatum ille tamē, ut vir sanctus, & ab omni ambitione profus alienus, usurpare abstinuit, solito Principi Bohemia titulo contentus. Ceterum Henricus V. Imp. post obitum patris fui, celebrum Principum conventum Moguntiae celebrans, fecumque reputans, quæ potentia, quæ regiones, quos populos Uladislaus regeret, nempe Bohemos, Moravos, Slevitenses, Lucios, à quibus magis periculum, quam ab aliis nationibus effet perimeſendum: sua voce Bohemia Regem Uladislaū declaravit, mandavique Gilberto Trevitorum præfuli, ut eudem cum uxore Prage inunge: F ret, & coronaret. *Dubrav. 1.9.*

Lotharius Cæsar, fello die Patchatis conventum principum Ratiponiam celebratus, inter ceteros Bretislavum invitavit. Is Borivorum præterea fratrem, & Hermannum designatum Præteren Pontificis fibi adjunxit, ibaque mille amplius delectis equitibus, unoque colore vestitis comitatus. Propinquati Ratipona, Cæsar ter mille ferè pafus obvium fece in itinere obtulit, manuque defilre equo parata incedit, eques equitum dextram porrexit, receptumque intra focuras suas, fibi proximum adequaret iustit. Actum debinc inter alia negotia publica, ut Breislaus solem Principum, Elektorumque morte, & Cæsare majestati solitum honorem habere. Allata morte vexilla regi, in provinciarum, quarum Dominus, ac principes erat Bretislaus, ipse Cæsar corona, & sceptro ornatus in throno Cæsare sublimis reflens, & Regalia (quæ vocant) per vexilla Bretislaus, Hermanno autem Pontifici per sceptrum in manus oblatum distribuit. Borivoria natum, ut si quid humanitas Bretislaus evenerit, tutela libertorum Breislaui, & regni fæſſus, ad Borivorum pertinere. *Dubrav. lib. 9.*

Baldus I. V. Rex Hierofolymorum, Baldusnum sum ex foro Sybilla, & Guilielmo Montisferrati Marchionem post humum nepotem, annorum quinque puerum, in regno fuscum de communi principum consilio denominarat; regni gubernatore Raymundo Tripolitano Comite designato, anno 1182. Mortuo Rege, Tripolitanus omnem regni administrationem, ac Regis, pauci Baldus tutelam fibi integrum continebat. *Asybylla Guidonem maritum (cuius post Montisferrati nuptias) intingebat, ut competitor nullo modo edederet. Minisgitur, quod volebat, Guido exhortis à regni proceribus. Sed menfis septem tantum avunculo fulperit fui Baldus, lento veneno sublatus. Eius obitum mater non prius aperuit, quam ab Heraclio patriarcha, Guilielmo Regio diademate insigni magnis manibus redemisit. Ita non eodemque die & Guido coronatus, & Baldus exuvie repulit furentur. Tripolitanus invidit, & ita aftuas, cum Satidina amicitiam invit, simulatae reconciliationis. D cum Guido Rege, ad Tiberiadem Chirillianorum exercitum procedit. Quæ clade illata, Saladinus Hierofolymis, & reliqua terra sancta potuisse est. *Tyrus.**

Babylonie clarissima Caliphz facrorum Principes fedes est: qui à cunctis Mahumetani nominis Regibus excolitus, vete remque obtinet prærogativa adoptandi, & ex certa coemptions ceremonia confirmandi Alifryz Regis, sicuti Sultanos etiam Memphis, recenti adhuc memoria à Saraceno. Comanorum duce repetita, quæ Egypcius ante trecentos annos præciput eripuit, ut ibi Mamalucorum servorum imperium condenseret. *Jovius 1.33. Hisp.*

Regibus.

Ut Romanum Imperium illuftrum videatur, si regibus imperat, Otho I. illi adiecti coronam Polonia, Henricus IV. Bohemia: Lotharius vero Canarium Slevitum ducem Regem fecit Obititorum. *Crantzus 1.3. Vandalia, cap. 30.*

Fridericus I. Imp. bella contra Henricum Leonem Saxonem. *L. B. Theat. vit. Hum. Tom. V.*

niam ducem, cum Principum Romeraniz Casimiri, & Buggisai potentiam haberet suspectam, duces fe illos creare pollicitus est. Illi magnifica Casaris promissione moti, neciebant, E quod sub specie honestioris tituli, ad Romani regni fervitatem devincirent. Venientes ergo in castra, ducat in nomine, traditis aquilis cum vexillo insigniti fuere, facta homagii fide. *Crantz. 1.6. Vandalia, c. 15.*

Henricus I. Imperator, Danorum vicit, apud Sleuicum (quæ etiam Heideba dicebatur) regni sui terminos ponens, Marchionem ibi constituit, hoc est decim limitaneum, & Saxonum coloniam habitaru præcepit. *Crantzus 1.3. Merop. cap. 4.*

Otho I. Caesar, Regum titulum divo Venceslao Bohemorum principi deuulit: delatum ille tamē, ut vir sanctus, & ab omni ambitione profus alienus, usurpare abstinuit, solito Principi Bohemia titulo contentus. Ceterum Henricus V. Imp. post obitum patris fui, celebrum Principum conventum Moguntiae celebrans, fecumque reputans, quæ potentia, quæ regiones, quos populos Uladislaus regeret, nempe Bohemos, Moravos, Slevitenses, Lucios, à quibus magis periculum, quam ab aliis nationibus effet perimeſendum: sua voce Bohemia Regem Uladislaū declaravit, mandavique Gilberto Trevitorum præfuli, ut eudem cum uxore Prage inunge: F ret, & coronaret. *Dubrav. 1.9.*

Lotharius Cæsar, fello die Patchatis conventum principum Ratiponiam celebratus, inter ceteros Bretislavum invitavit. Is Borivorum præterea fratrem, & Hermannum designatum Præteren Pontificis fibi adjunxit, ibaque mille amplius delectis equitibus, unoque colore vestitis comitatus. Propinquati Ratipona, Cæsar ter mille ferè pafus obvium fece in itinere obtulit, manuque defilre equo parata incedit, eques equitum dextram porrexit, receptumque intra focuras suas, fibi proximum adequaret iustit. Actum debinc inter alia negotia publica, ut Breislaus solem Principum, Elektorumque morte, & Cæsare majestati solitum honorem habere. Allata morte vexilla regi, in provinciarum, quarum Dominus, ac principes erat Bretislaus, ipse Cæsar corona, & sceptro ornatus in throno Regiam, quam principalem in iure suo vindicato pollebat. Perfrictus hac voce Uladislaus, sapere coepit, ut de revocanda in Polonium Regia corona protinus, non apud Cæsarem Ludovicum Bavaram, sed in curia Romana Pontificis. Ergo Pontifex Regium deus Polono restitut, & lege, ut vesciculam velicital intermissum, quoramus Pontifici penderet. Denarius S. Petri, in hunc diem Poloni appellant. Etsi Poloni Loſticum multo ante coronatum affirmant, anno nimis 1320. *Dubravus lib. 20.*

Albertus Bavarus (cujus foro nupta fuit Petro Regi Hungarie) qui & Bambergensis, Leopoldi F. Alberto N. Othonus III. præpones, primus Marchionatus Autriæ titulus, & provincia, ab Hungaria resæfa donatus, cum Henrico II. Casari Perrum contra Abam in regnum reducere strenuam operam navasit, & magnam fuorum stragam pafus effet. *Dubrav. 1.7.*

Robertus II. Scotorum Rex Davidem primogenitum filium suum Duxem Rothesay creavit, & Robertum gubernatorem, comitem Fifensem, fratrem suum, ducem Albaniæ. Hi primi fuere in Scotia duces, cum ante tanti fæſſi nominibus uſi non sufficerent. Nec deinceps quenquam ex Scotoria gente.

atam praeclentis dignitatis nomina ad majorum virtutes imitandas, nec opes ad probitatem colandam induxere, sed in omnium penitentiam ad pestilentem extulere ambitio nem: quo vita antea minime laboratum fuit, cum virtute quaque nisi, quam honoribus maller. *H. Boethius lib. 16.*

Sigismundus Imp. Io. Franciscum Gonzagan, qui Dominum titulum Mantuz praecitat, ad Marchionalem dignitatem elexit. *Dubravus lib. 25.*

Anno Dom. 1525. die 8. Aprilis, Prussia, quam fratres Crucigeri Teutonici tenuerant, in principatum secularium hereditarium converta est. Albertus enim Marchio Brandenburgensis, ordine 34. & ultimus Magister Crucigerorum, bellum cum Rege Poloniae percuti, difficileque contra solum filium calcitrare videntur, Cracoviam veniens, juramentum Regi Poloniae Sigismundo medio foro Cracoviensem praestit, multis Principibus pro eis fidei jubentibus, ibique predictum Albertum Marchionem Brandenburgensem, post iuramento solemniter praefitum, Sigismundus Rex Principem secularrem, Equitemque, ut vocari auratum creavit, terrena omnes Prussiae certis sub conditionibus eidem, ut feudali clientique, & subdito suo consensit, vexillumque illi suum sub insigni Polonicis dedit, *Guagninus in descript. Prussiae.*

Senatus.

Aureliano occiso, inter Senatum, ac exercitum grave furuit, novumque certamen. Licet enim post conditum Urbem definitus Regibus Interregnum fieret, tamen pluribus iam scilicet illud erat ab solitum. Sex totis igitur mensibus uterque ordo certavit, dum bonus queritur Imperator. Tanta fuit inter eos concordia, ac tranquillitas. Nullum enim habuit exercitus Principis, qui Aureliano, quem occiderant, posset contari: idcirco de eligendo Imperatore ad senatum retulit. Senatus candens electionem in exercitum rejecit: quod milites sciret agri eos accipere Imperatores, ac plurimum animorum inconstitiant, quo Senatus elegisset. Tandem Senatus, cum duci esset ita certatum magno temporis intervallo, permittens militibus, P. Annium Tacitum, virum egregium, & Reipublicam comodum, Imperatorem elegit, & Augustum appellavit, multique acclamans eum, ut invictum imperium aliumque coegerit. Tunc primum Reribus, velut longo poplilio reduta, sive jure ac judicio sua est. Nec Senatus ob id dissimilavit suum gaudium: cum jam in antiquum statum C. Remp. restitutum arbitraretur. Quid de ea fisi Principes etiandi potestate ab exercitu redditia, supplicationes decrevit hecatomben vorvit, & publice, ac privatum literas dedit suis, & exteris. *Sab. 4.7. En. 7. & Cusp.*

Militibus.

A. Vitellius Legatus in inferiore Germaniam à Galba missus, à Fabio Valente Imperator salutatus a, assensit voluntariis, qui eum & Germanicum dixerunt, quod ab universis cupiditate recipit, nam Cesaris nomen recipi certoluit, si Plutarchus credimus: si Suetonius, in perpetuum recusat: Augusti vero nomen diffitul. Ab universis militibus in Colonia Agripinensi per celebrissimos vios circumlati, Imperatorum acclamatus ab utriusque Germania legiobus, conseruatisque, quod ejus caminus incendio flagraret: Bonum, inquit, animo estote, nobis haec flamma illuxit. Paulus post, sive annuntiata est Galbae cades, in Othonem veritus, ad Bebitiacum vitor, impetrio potitus. *Cusp. ex. Suet.*

Probus, Egypcio, & Orienti maxima potestate in Aureliani potestacem redacta, Tacio defuncto, & Floriano imperium D. viarripiente, ab Orientali exercitu Imperator est electus, quod à Tribunis, ut fit in concione, sapienter iteratur, Principem esse diligendum, fortē, sanctum, verendum, probum, atque clementem, noster in Senatus Principem dare, Tum acclamaciones subequuntur ab omnibus. Probe Auguste, Dii te servete. Moxque Imperator appellatus, & pallio purpureo de more ornatus est, etiū reludetur: & invitus trahetur. Senatus militum electionem approbat, pulcherrima acclamatione, & speciosissimi laudibus, & titulis, Francisci, Gotchi, Sammatici, Parchici, additum nomen Cesarium, nomen Augustum, additum procontulare superiorem, Patria patris nomen, cum pontificatu maximo, Jus tertius relationis, Tribunitia potestas. Sed & reliqui milites audientes Probum (ver Probum, ut Epitaphium ejus habuit) imperare, Florianum interemerunt. *Cusp. ex.*

Tradit Vopiscus, cum in aegritudinem incidisset Claudius II. Imper. priuquam decedet, convocatis Ducibus, tribunis,

pe

patri regni consors additus fuit, quandoquidem dolor, ex obi-
ta Anna uxoris puerpera conceptus, alter migrari neque-
bat. Fuitque Ludovicus à Bohemis, & Moravis, etiam invi-
tus Hungaros, & in Alba regali, Hungaria Rex, iuxta patrem
instituto exemplo designatus. Biennio deinceps post in Bohe-
mia Praga coronatus. *Dubravins l. 32.*

Parentibus.

Carolus Magnus amilis Pipino Rego Italiae, & Carolo filii,
cum se affecta jam estate, & parum agendis rebus idonea cer-
neret, ut honestis imperandi laboribus oportunos sibi facios
compararet, ac simul imminentibus domesticorum difficio-
rum incommode obviandum ret, quinto decimo Kalendas De-
cembri ann. 814. Aquigrau Ludovicum filium ex Aquitanis
bus Episcopis, Christi fidem accepere. Hinc honos investiendi
Principis rusticis datur. *Sab. l. 3. En. 10. ex. Aen. Syl. c. 20.*

Equis.

Darius Histaspis F. hinnum equi regnum Persarum meruit.
Hedonius.

Biblio, Crocis Duci secundi Bohemorum filia, à patris
morte regno sucepto, eoque justissime administrato, tandem F
persicis Bohemis forming imperium, eoque maximè quod in
iudicio pauperem à nobili homine oppressum vindicasse, illis
sed regnis etiam nostrar, & ripublice Chriftianæ præfatio-
latus impone: ac mecum iam Imperium auspiciat post ha-
confilis moderare. Paruit voluntati patris filius, & corona
accepta sumus. Principes apud fe sacramenta diceret iustit. Id
deinde institutio posteri Reges tenuerunt, ut viventes filios
alios sibi facios Imperii cooptarent, alios Regnorum heredes
relinquerent. Ex quo Francorum, quæ regnante Carolo
maxima amplissima fuerunt, demum propè, cum ingenti
Franciæ nominis gloria ad nihilum reciderunt. *Sigan. lib. 4.*
regni Ital.

Henricus I. Cæsar morbo gravatus, convocatis proceris-
bus, designavit Othonem filium Regem, ceteris prædia, cùm
theauris distribuens. *Cranz. l. 3. Saxonie. c. 13.*

Fridericus II. filium suum Henricum, decimèn puerum,
regem Germania declaravit Francofordie: id ratum habue-
re principes Electores. Idem ante illum fecerat Fridericus I.
de Henrico VI. filio post se imperante: fecit idem Henricus
IV. primum de Conrado filio, inde ubi iste dispergit, de-
ficiens à paterna improbitate. Henricus V. alium filium Re-
gem declaravit: qui tam viventem patrem depulit Imperio.
Hoc exemplum, etate nostra fecerat Fridericus III. in
C Maximiliano filio, magis (ut furunt) fieri patris est à Prin-
cipibus Electoribus, quam faceret. *Cranz. lib. 7. Saxonie,*
cap. 38.

Rusticus.

Memoratu digna res est, qua Carinthii Ducem sibi creant
ceremonia, ipsi Archiducem vocant. Est patens vallis ad Vi-
tum oppidum, in terra vasta planicie dirige urbis vestigia
ad hunc videnta, nomen loci abelevit vetustas, nec procul
hinc est marmoreus lapis in patentibus pratis eretus. Hunc,
cum Dux creandus est, rusticus hereditario jure occupat:
ad dextram bovem habens sextam, nigri coloris, igni: frequens circè
equi illi fistula frigida, macieque, igni: frequens circè
populus, agrestiumque turba ingens. Dux inde futurus ex ad-
verso mover, purpuratorum multitudine septus: praeceundum
principatus signa, omnisque in toto comitatu egegi culti,
præter futurum Ducem. Is agresti habitu pileo testus, cal-
ceos, & pastorum baculum gerens, pastorem agi magis,
quam Principem. Hunc venientem intuitus, qui lapidem ob-
tinuit, Illyrica voce (fuit enim Carinthiani Illyrius gener) Quis hic est, exclamat, qui tam superbe incedit? Respon-
dit circumstantia multitudine, Principe regionis adventare,
D Tum ille, justissime iudex! salutem patria querens? libera
conditionis? dignus honoris est? Chriftiana fidei cultor,
auctor? Reclamat: Est quidem, & erit. Rustus idem:
Quaro quo me jure hac à fide dimovet? Ait Comes Gor-
tiz, ducalis aula magister, Sexaginta denariis abs te lo-
cus emitur: jumenta hæctera erunt (ad bovem, & equum
manum intendere) vestimenta, quæ dux exuet, habebit, cris-
tu cum tota domo liber. Quibus dicit rusticus malam percuti
alapa le yter incusa, iuberet simili equum judicem esse, pre-
mioque inde abducto loco edidit. Tum lapidem Dux occupat,
medium gladium vibrans, populum affurat, pollicetur se equum
judicem futurum: ferum & equum agresti pileo delatai potare,
in futura obrietatis argumentum: inde operari facis in
facili. Maria vicino. Quibus peractis veles deposita-
ta, paludamenta induit, splendideque convivat cum pro-
ceribus: postremo in apertum egrafus, pro tribunali sedens
jus dicit populo. Fama est anno Sal. CCCX. imperante Carolo

Q U O M O D O . V I D E L I C E T
Armis.

*Sub loca Opulentia, Regnum occupatorum exempla
concessimus Hic eam, quæ possessioni jūdicia est, dignitatem
confideramus.*

Regnum Longobardorum in Italia (quam Galliam veteres
Itali dixerit Cifalpinam) constitutum. Danorum gloria est,
Scania egrafum: Gotiorum autem decus subegfise Ita-
lia, vasta urbe Romam, dñi regnum in Italia, dñi in
Gallia, & Hispania tenuiss. Novergi vero proprium ibi
videlicunt, maritima Francie de suo nomine dixile Nor-
manniam: inde in mediterranea in Italiam usque penetravæ,
ac in Apulia, Calabriaque primò Ducasum, & in Sicilia comi-
tatum, postea noble regnum in utraque Sicilia (quod in hunc
usque diem durat) fundasse. *Cranz. lib. 1. Danie.*

Hortatus.

Procopio Siculo, Julianus, dum Cartis Euphratem ester
transfersit, & Luna facta faceret, ante aras fertu paludamen-
tum purpureum tradidisse, remotis arbitris: mandatique
ariperet fidentius principatum, si apud Parthos ipse interiret.
Iaque mortuo Juliano, corpus ejus Tharsum ipse produ-
xit, & tumulo dedit: Inde abiit, & nusquam nisi ex improvi-
fo viuis, Constantiopolis purpuram asumpsit, à Valente Imp-
tandem vietus. *Culp.*

Consilio.

Cum Roma inter regna crebra essent, quod cives largitione
Cæsaris corrumperentur, & plures jam pertinacis Dictatoris
mentem invenientur: veritus Cato, ne id exprimeret, delibera-
vit legitimum aliquem magistratum Cn. Pompejo permittere,

quo

quo eum ab immido illo, & tyrannico defleteret. Ac Bibu-
lus, Pompeji inimicus in Senatu princeps pro fidentia dixit,
Pompejum solum confulam designandum. Aut enim exem-
plum in temp. praefenti confusione, aut optimo servitum.
Quæ nova, cum videtur propter austorem, exsurrit Ca-
to, præbitque expectationem, quasi oppugnaturus esset
eum fidentiam. Facto silencio, proposuit fidentiam at
non fuisse Septimum dictum, sed pronuntiatam ab alio
cenfere sequendam, quemlibet magistratum præstare incti-
regno, & Pompeio arbitrii, neminem in tanti procelsi
melius imperaturum. In eam fidentiam pedibus est itum,
& senatus consultum factum, ut Pompejus consul designaret,
& folius magistratum geret: qui si collegam defideret,
allegaret, sed non ante duos menses, quem probaret.
Ita creatus, & renunciatus per Sulpicium interregem, consul
benignus Catonem appellavit, magnisque gratias dixit se age-
re, atque oravit cum, ut privatum confidit, ibi defecit. Cato
vero nihil ait esse, quod Pompejus fibigatis ageret: neque
enim illius esse fidentiam, sed reipubl. promisit.
B Confluum suum ei seorsum non defutum, si petret: si non
petret, publice se, quod videretur, dicendum. *Plut. in Pon-
peo.*

Ludovicus IV. Arnulphi filio, Augusto è medio sine sobole
sublatu, Imperi nomen à stirpe Magni Caroli ad novam vir-
tutem nobilitatemque delatum est. Nam univeris Francorum,
ac Saxonum populus, Germanorumque procerum con-
cursus ad Othonem Saxonia ducem fiebat, eò quod rebus
gestis, summa prudentia, & sanguine esset negligissimus, cumque
Angulfum salutabatur. Sed eum is fenepta invalidus ef-
ficeret, exsuffiatione atatus uter, Conradus Fraconus ducem,
Conradus F. opibus, robore animi, ac corporis iniquum, ut
eligerent, fuisse, quod dignus esset, qui Imperii habebat tra-
stare. Ergo auctore Orthone Conradus Augustus designatus
est, & Rex inunctus, licet summa rerum penes Othonem ef-
ficeret. *Cuspius.*

Clamore.

Audp Spartanos electio tui aliorum, tuum præsternit Se-
natorum agebatur in hunc modum. Concione advocata delecta-
di viri includebatur propinquu domo, hi neminem videbant,
neque ipsi confecti, sitrepitu tantum exaudiebant concionis: com-
petitorum finguli introducebantur per fortem, taciti-
que per concionem trahabant. Conclusi illi tabulas habe-
bant, in quas referabant sigillatum plausum magnitudinem:
neficii cui facta effet, tantum prima effe, vel secundum, cui effet
principem deligere: qui Cæsar tunc, & Romanorum Rex di-
stribut, si à Romano Pontifice coronabitur, Imperator Augu-
stus appelletur. Inoccident III. pontificis Epitola decetalis
profector, electores principes Germania jus habere creandi
Casari liberum, & Imperii dignitatem non à successione
pendere, sed ab electione. Nominarunt Cæsar, & pontifex
(ut scribit Ptolemaeus Lucensis antites) tres Ger-
manie antithetes Ecclesiasticos principes, quos Imperii
Archicancellarii esse voluerunt: Mogontium scilicet,
ut robus Germania: Colonensem, ut Italia: ac Tre-
virensim, ut Gallia præficer, ac in iis sua officia exerce-
rent. His quatuor sunt additi fecculares Principes, quia
qua quoque manu Cæsari exhibent, ipsiusque Dominum
mundi facientes: Saxonum dux, velut Protopathariorum
enim præfector, significans hunc esse fontem iustitia: Mar-
cius Brandenburgensis cubiculo præfector, vulgo Camerarius
& certamen non erat pro viro solium, verum etiam utro ex ge-
nere Rex fumendus esset. Etiam qui cum Romulo primu-
rem condidere, indignum dubcent, Sabini, qui ad urbis
agrique portionem admissi essent, iis imperare, quibus re-
gnum iaceperint. Sabini quoque ratio quadam erat had
absurda: quoniam Tatio Regi ipsorum mortuo, nulla in Ro-
mulum distinxit, sed eum solum imperare permis-
tit: dignum itaque esse ut rursum gentis principem creari.
D Neque enim inferiores se ad eos accessisse, sed adiectione sua
illlos quoque multitudine roboraferat, ac secundum civitatis divi-
nitatem, & amplitudinem promovisse. Sed patres contentien-
tes, ut altera ex altera Regem declararet, voluerunt, sic enim
quietere contentem posse: & qui declararet esset, æqua-
lem utrque fore existimabant. Nam, & alteros, qui se ele-
gissent, amaturos: alteris autem, ut cognatis, benevolum
futurum. Cum permitteret veteribus Romanis Sabini lectio-
nem, maluerunt ipsi regnum Sabino deferre, quam accipere
Regem ex illorum Suffragium Romanum. Ita re inter se delibe-
rata, ex Sabini crearunt Numam Pomplium, virum, qui Ro-
manum non commigraverat: verum a deo erat inclita apud om-
nes illius virtus, ut auditio ejus nomine, majore plausu cum
Sabini, quam illi, qui detulerant regnum, acciperent. Ubi
renunciaverunt in concione, quem dixissent Regem: primo
res utriusque factionis ad eum oratum, ut ad regnum suffi-
cientem venire: pariter miserunt. *Plut. in Numa.*

L. B. Iteat, vit. Hum. Tom. V.

H 4 quidam

C. Gracchus intedit animum ad Tribunatum plebis peten-
dum, universa cum pariter impugnante nobilitate. Ceterum
Pompejum solum confulam designandum. Aut enim exem-
plum in temp. praefenti confusione, aut optimo servitum.
Quæ nova, cum videtur propter austorem, exsurrit Ca-
to, præbitque expectationem, quasi oppugnaturus esset
eum fidentiam. Facto silencio, proposuit fidentiam at
non fuisse Septimum dictum, sed pronuntiatam ab alio
cenfere sequendam, quemlibet magistratum præstare incti-
regno, & Pompeio arbitrii, neminem in tanti procelsi
melius imperaturum. In eam fidentiam pedibus est itum,
& senatus consultum factum, ut Pompejus consul designaret,
& folius magistratum geret: qui si collegam defideret,
allegaret, sed non ante duos menses, quem probaret.
Ita creatus, & renunciatus per Sulpicium interregem, consul
benignus Catonem appellavit, magnisque gratias dixit se age-
re, atque oravit cum, ut privatum confidit, ibi defecit. Cato
vero nihil ait esse, quod Pompejus fibigatis ageret: neque
enim illius esse fidentiam, sed reipubl. promisit.
F Scipioni Africano iussus populus inire suffragium,
omnis militaris ordo, omnesque centuriae, & tribus, ad
unum, imperium in Hispaniam detulere. *Alex. lib. 4.*
cap. 3.

Mortuo Lothario Imper. ann. 1137. plerique principum in
Conradum, qui paulo ante, cum Lothario decertarat, animo
properebant. Itaque verit, ne in generalibus rex comitis
committetur, Henricus Bavariæ, ac Saxonie dux, Lotharii
gener, qui Imperatoria apud se insigni obtinebat, gra-
tia prævalens, Confluentia converuerunt, atque ipsum, Theo-
duino Pontifici legato probante Regem declaraverunt: inde
Aqua profecti, per cundem etiam confererunt. Contro-
versia inde ab Henrico de jure comitiorum illata, ipsum dum
vixit, eximie fatigavit, causamque atulit, cur ad coronam à
Pontifice accipidiam non venierit. Saxones, & Henricus,
qui concilio Confluentia caruerant, Conradum vitio crea-
tum infirmularunt. Quare motus Conradus, conventione Bam-
bergam ad eam rem cognoscendam indixit. Ceterum, cum
reliqui præfati fuissent, Henricus non attuit. Itaque insignia
redire de factu Petri præstita est iussus. Ubi vero cō-
venit, promisit maximis oneribus restituere: verum eorum, quæ
ostentata fuerant, nihil obtinuit. Itaque inditius inimicis
iratus abscessit. Quanobrem judicio apud Heribolim con-
stitutus principi fidentis effi proscriptus, ac propria ditione
nudatus. *Sigan. lib. 11. regni Ital.*

Gregorius V. Pontificis à Romanis, auctore Crescentio
Confule, pullus, ab Orthone III. Imper. reffitus, gratius
merito formulam eligendi. Imperatoris novam fecit, qua
frei Germani, & bella civilia vitarent, & imperium penes
C qui per concionem trahabant. Conclusi illi tabulas habe-
bant, in quas referabant sigillatum plausum magnitudinem:
neficii cui facta effet, tantum prima effe, vel secundum, cui effet
principem deligere: qui Cæsar tunc, & Romanorum Rex di-
stribut, si à Romano Pontifice coronabitur, Imperator Augu-
stus appelletur. Inoccident III. pontificis Epitola decetalis
profector, electores principes Germania jus habere creandi
Casari liberum, & Imperii dignitatem non à successione
pendere, sed ab electione. Nominarunt Cæsar, & pontifex
(ut scribit Ptolemaeus Lucensis antites) tres Ger-
manie antithetes Ecclesiasticos principes, quos Imperii
Archicancellarii esse voluerunt: Mogontium scilicet,
ut robus Germania: Colonensem, ut Italia: ac Tre-
virensim, ut Gallia præficer, ac in iis sua officia exerce-
rent. His quatuor sunt additi fecculares Principes, quia
qua quoque manu Cæsari exhibent, ipsiusque Dominum
mundi facientes: Saxonum dux, velut Protopathariorum
enim præfector, significans hunc esse fontem iustitia: Mar-
cius Brandenburgensis cubiculo præfector, vulgo Camerarius
& certamen non erat pro viro solium, verum etiam utro ex ge-
nere Rex fumendus esset. Etiam qui cum Romulo primu-
rem condidere, indignum dubcent, Sabini, qui ad urbis
agrique portionem admissi essent, iis imperare, quibus re-
gnum iaceperint. Sabini quoque ratio quadam erat had
absurda: quoniam Tatio Regi ipsorum mortuo, nulla in Ro-
mulum distinxit, sed eum solum imperare permis-
tit: dignum itaque esse ut rursum gentis principem creari.
D Neque enim inferiores se ad eos accessisse, sed adiectione sua
illlos quoque multitudine roboraferat, ac secundum civitatis divi-
nitatem, & amplitudinem promovisse. Sed patres contentien-
tes, ut altera ex altera Regem declararet, voluerunt, sic enim
quietere contentem posse: & qui declararet esset, æqua-
lem utrque fore existimabant. Nam, & alteros, qui se ele-
gissent, amaturos: alteris autem, ut cognatis, benevolum
futurum. Cum permitteret veteribus Romanis Sabini lectio-
nem, maluerunt ipsi regnum Sabino deferre, quam accipere
Regem ex illorum Suffragium Romanum. Ita re inter se delibe-
rata, ex Sabini crearunt Numam Pomplium, virum, qui Ro-
manum non commigraverat: verum a deo erat inclita apud om-
nes illius virtus, ut auditio ejus nomine, majore plausu cum
Sabini, quam illi, qui detulerant regnum, acciperent. Ubi
renunciaverunt in concione, quem dixissent Regem: primo
res utriusque factionis ad eum oratum, ut ad regnum suffi-
cientem venire: pariter miserunt. *Plut. in Numa.*

H 4 quidam

quidam in Germania principes, una cum quibusdam
A Pannoniae principibus (ut Palmerus auctor est) eli-
gendi Imperatoris potestatem haberent. Bonfin, lib. 10. De-
cad. 1.

Circa annum Christi 1178 creati **III.** vii, qui x l. vios est elegere, quorum suffragio Venetorum princeps creatus est Aureus Matropetrus. *Sabell. lib. 8. Dec. 1.* Mabinus Maurocenus novo, ut quidam tradunt, electionis genero Jacobo Tepulo furrogaus fuit anno 1248. Creandi ducis ratio ad eam diem servata fuit omnia simplex, & qua (*si virili*) qui ea tempestat fuerunt, non omnino ambitione caruissent, sed pecunia cuivis occasioneum praebebant. Quia deinceps lecua est, veterilla longè cautor, & quo cautor, eo magis diversa. Namque omnium primum, cum novus dux creandas esset, priusquam ordo illius lectorum forte dicatur, quinque viri addeinde in reliquos, fas est cuique easque sentiat, dicere, atque rufius illi fit objecta refendili potestas. Is quoque, si fufragiorum numerus quadraverit, princeps erit: si minus, ad tertium venitur necesse est: si deinde ad quartum, & reliquos in orbem. Raro evenit, ut ad primitum hoc scrutinium non Ducus creatus sequatur: quia si nova non secuta fuerit, antiquior prioribus suffragiis rufius non pro sis, qui in consilii lenti, iniicii inquit: idque toties sit, quod nova principis contingat declaratio. Hoc electionis genere primum omnius Maurocenum creatum reperio. *Sab. lib. 9. Decad. 1. de Magist. Venetorum.*

hoc ipsum creati, futuro dicti leges publico nomine prescribunt, que tunc ex illius dignitate, tunc vel maxime è republica cie creduntur; eas supremum concilium fecit, necesse est: & quas fuerint, probet. Siquid probarvet, tunc lis patricii ordinis comitatu indicentur, qui trigeminum annum vita acerbit. Hic tot minucissima pilæ in urnam coniunctiunt, quoniam circa paries cenæ fuerint nobilium capita. His triginta auræ temere miscentur: ita dicto, ut omnibus una mixta civium numero respondeant, ne plures, paucioresve, quam ab initio censi fuerint, reperiantur. Mox ordine ciati singuli singulas educunt: atque hi, qui auream fortiti sunt, in proximorum clavæ deducuntur: & hec prima triginta pilaram fortitio nominatur: His ruris pro numero eorum, qui forte duci fuerant, triginta pilæ, in tuba novem auræ sunt in urnam coniunctiunt: atque novem illi, qui aureas eduxerint, quadraginta viros suffragio legunt: quo fit, ut hi prima lectionis lectores dicantur. Quadraginta illi suffragio creati, totidem pilæ, in quibus duodecim auræ miscentur, in urnam coniectas in fortis residunt: ex hoc numero duodecim illi, qui remanerint, secundi lectores nominantur. Ab his quinque, & virginis creantur viri. Hi novem aureas pilas, reliquias pro numero albas in fortis coniectas educunt. Novem illi, qui aureas forte duxerint, quinque, & quadraginta viros suffragio legunt. Qui ad fortis revocari, undecim aureas ex omnium numero educunt, quas qui eduxerint, illi demuni unum, & quadra-

Cantat, ducentimo anno, ex quo ad Romanam detinetur, G
In alia Godfredus militaverat auxilis Cataram, fe-
cunda virtus, modisque ac clementia fama. Proinde tri-
linguis, ac veluti triplici patria, facio bello cunctorum ani-
mos in se vertens eos inter se quoque devinciebat, alioqui folo-
tis avaritiae verborum, dictorumque, ut inter dissonas mo-
ribus reque gentes affoleret, decerpere. Non deinceps Hiero-
folymis, qui regnum darent: ficerent, qui regnum acci-
perent, gererent. Negavit Bononiensis, in ea urbe auctor
coronam sumptuarum, ubi Dominus, Deusephus spineam ges-
tas fieret. Regia potefas sine Regio nomine, insigniique ei cre-
dita. Adjutorum depositis Tancrum summum in belo
ducem: eaque rupiter Tiberiadem, ac universum Galilee-
ram principatum. *Aemilius 1.4.*

verò omnes retro abiēre, scriberūt duo, qui senioribus illis assi-
stunt, ipsi scriptantibus, perpicūt, quot numerō quaque
fusfragia fuit, Tum illorum nomina, quibus suffragia qua-
sa finit, in pleium demissa forte educuntur: & ut quo
quicquid loco fuerit editus, ita ordine cum suis suffragiis no-
ratur. Sed hac ipsa suffragia non tam conferunt ad ducis crea-
tionem, quam ad dispositionem animorum percepientiam.
Redactis itaque in ordinem nominibus, & rursus in unum
congeatis: tum pro eo, cuius nomen primò fuerat forte educ-
etur, suffragia citantur: ipse interim in proximum penetrare
legit abire. Verum prūsum illa ineatur, queritur ab
iis, qui adiūt, an quicquam sit illi, pro quo citetur ad
suffragium, aliquid objecturus: sique potestas omnibus libe-
rē, quid de eo sentiant, loquendi. Tum si quis eft, qui
aliquid et obiciendū paret, in medium procedit: omnia
dicit, quibus ille indigens videri posuit, cui amplissima
celeberrimo gentium conventu, Baldūnum Imperii corona
infigiunt, & iunxit, allatis Imperatoris insignibus, ac orn-
amentis, quibus auctoritate Apollonis coronabatur. *Aml.*
lib. 6. cap. 1.

fin: atque ubi dicitur, in primitum conclave reductor. Hinc rursus queritur. An si quis in ea, que ille dixerit, denou aliquid dicturus, atque ita quoties objectum fuerit aliquid, fit ei diuolu potest: sed una, ad sumnum duabus actionibus rem ipsam transfigi solere accepimus. Post novimilliam igitur purgationem pro eo vocata iusfragia ineuntur: atque in duos calces, afferens, & negantis indices, pilas certi characte-ribus notatas, ne qua fraus inesse posfit, demittunt: nume-

nianorum, & Catalanorum, terti, qui quo primo ingref-
A furi iudicium erant, corpus Domini, infipitate populo,
communiter acceperunt. Deinde continuo triginta dies,
prater feriatos, partium advocatos audierunt, quoties, &
quandiu cuique libuit dicere. Libellos, disputaciones, cer-
taque in scriptis probationum genera seorsum singula accipe-
bant. Reliquam diei partem in consultando foli consumpe-
bant. Postea vero quam nihil quicunque libitum est verborum,
ac scriptorum proferre, conculsi sunt in oppidi arce, hac le-
ge, ut illinc prodire fas non esset, nisi rege declararet. Oca-
sione die, quo se conluderant, qui fuit profectus dei, qui ce-
lebratur in honore D. Petri principis Apollotonis, menie Ju-
nio, convocatis partibus ad sententiam audiendam, Judges
in loco edito ante valvas templi confederuntur. Tum Vincen-
tius Ferrierus. Procedutrum ordinis monachus, a certu
collegarum surrexit, suggestumque gradibus propulsitum,
& ad populos obverbum concidit, atque orationculam
habuit, qua dignitatem quandam sententiam comparare:
tum instrumentum, in quo scripta era sententia apriesen-
tante Castellae Ferdinandum regem declaravit. *Vallabili*
2. His.

claravir, Galerio etiam Diocletianus Valeriani filiam collo-
cavit, à qua pars quadam Pannoniae nomen traxi. Maxi-
mianus vero Conflantino Theodoram privignam: atque ea
rūn ducendarum cuiusdam uterque priores uxores dimisit. Con-
stantinum filium, qui postea imperavit, ex Helena uxore succep-
tum, obsecra dedit, ex nomine, ut primillo duce rudimen-
taria militia ponaret, nam xv. tum annos agebat. Ceterum, ut in-
quit Ammianus, hi Cesares ipsiis Augustis tantumquam apparito-
res obtemperarent, ultrò citoque pro corum arbitrio com-
meantes. *Sigonius lib.1, Imp. occid.*

Justinus Imper. cum novem annis imperasset, volens sena-
tus fuisse consulere, fortis sunt filium Justinianum, jam xiv.
annos natum, quarto mense ante obitum adoptavit, confor-
temque imperii fecit, ac succeſſorem reliqui imperii: quem
prius consulem, cum Valerio, & ducem copiarum, cum libera
totius bellicae rei administratione, fecerat. Licit Cabades, vel
Cesari ex Perfumari, tum literis, tum oratoribus à Justino
petret filium Coſtrobi ac eo adoptari. Unde & orta sunt à
Pompeia, qua Procopius lateſt proſequitur. *Idem,*

Erichus ex Pomerania duec in regem Dania, Svecia,
& Norvegia, Margarita regina jam beneficis adop-
tio-

Hungaria ad Mugacium anno 1527. à Turcarum Imper. S. B. lymanno victi, amissisque rege Ludovico, Rhacos index- ne, proiectus est. Crantz lib. 10. Saxonie cap. 26. & lib. 8. F. Daniæ cap. I.

Conjugation

Pannonia reges creantur. Eius autem Iacobus qui exiit, ut Joannes Sepulchri Transylvanicus regulis, cum neminem in publico loculo competitorem habutus videatur, quando nemo, vel clarissimus candidatus nomen prosteri angeret, magno omnium applauisu rex appellaretur: præstoque ei matru adiut Petrus Perenus, in cuius custodia, vetustissima ex rudi auro Hungarici regni coronam fervabatur, quæ solemnem ceremoniam legitimi reges coronari soliti sunt. Ea Stephanus primi Pannonia regis huius traditur, fervaturque in arce Vicensiensi antiquissimum tum procerum more per manus tradito, fervatque. Atque ita Joannes rite coronatus, consecrat usque et. *Jovinus lib.28.*

Martinum Thracem genere, & militariibus studiis jam inde a primis annis deditus, divinitus ac singulari Dei confugio vocari ad Imperii majestatem, Imper. Theodosius junior, maculae prole carens, visione monitus, Pulcherly forori Augusti jam moriturus apparuit: multaque ostenta portendunt, *Eusebius lib.2.6.1. Nicetas lib.14.c.ult. & l.5.c.1.* Theodosius promide in laplo cuiq; graviore mortuo, & nondum sepulcro, illico Pulcherly Augusta Mariano tribuicio Imperii fecipa obutus his conditionibus, si prius daret fidem, quod fugit, potestati, ac maxime pudicitia minime iniurari, sed hac omnia salva, ac integra conservare vellet. Manæ factæ,

Adoptions

Alexander Severus, Heliogabali consobrinus, mortuo matrino Cæsar à Senatu dictus, Sed post adoptionem ab Heliogabalo iterum Cæsar declaratus, Augustinon menem recipit, addito & Patri patre nomine. Mox jus proconfulare, tribunitia potestas, & jux quinta relationis a Senatu uno die sumptuosa, more antiquorum Imperatorum, ne milites tumultum excitatent, qua omnia ob bonos eius morem, & vita incep-
tus in ea exspectante tenui Martiani caput diadema ornata. Levatus signum de more, & purpura induitus, cum ordinibus suis cognitus esset, approbatis mortibus, dignus viuis est principatus, anno Christi 453. secundum Palermitum, vel ut *Nephorus*, 460.

gritatum facta sunt. *Cuprin.*
Nerva Imp. M. Ulp. Trajanum, virum Hispanum, nubif cognitione junctum, ob virtutem hominis, in filium adoptavit, & parentis imperii assignavit, Caesarique in curia appellata, Imperioque & iura, & insignia in Germaniam uocata, (cuius tunc praecator) hoc veritatem adiiciens *Telis, Phoebe, ruis lachrymatis uicifere nostrar.*
Cùm co xix annis tribus, ut Sextus Aurelius scribit, quae familiarissime. *Cuto.*

Cum Trajanus finis liberis à vita excelsissit, factione Plotinae Trajanii uxoris, & amore flagrabit Adriaci, ac conflito Attiani, qui municeps, & Cesari procurator erat, cum vicinus esset, & potens, declaratus est Cesar Adrianus. Et ob id mors Trajani aliquot dies osculata fuit, ut adoptio procederet, impudicos genitos adiuvaretur. Quam non concedit, nisi unam est filibus fumat uxorem. Junior natu Imperatoris filia Theodora, audiens concubinum nolentem, & invitam ab eo divulgam, illius conjugum tenuit. Altera foro Zoc hunc maritum accepit. Sic Cesari et pronuntiatus Romanus Argyropulos, Constantius vero triudo post mortuus, sepulturam

nam vivens Trajanus nunquam adoptavit Adrianum. Quia
D deinde ex literis ad Senatum patuit, quandoquidem epistola
non ipse, sed Plotina subscripsit, id quo in nullo ante alio i-
cerat. *Idem.*

Cum Britannia, *Egyptus*, & Mauritania amissis, animos Diocletianum, & Maximiani Auguitorum urgent, placuit amboibus, ad confirmandas reip. vires, & bella omnia complectenda, sibi Cesares adoptare. Et Diocletianus quidem Galerium Maximinum, virum prop̄ Serdicam urbem Ripeos Dacia natum, Maximianus verò Constantium Chlorum in vardiana exilia Crispī fratris Claudiū nuper Imperatoris progenitum adop̄tavit, Maxentio filio tum propter atatem parum probate, tum vero quōd artem uxoris, maritum virili prole edita retinere cupientis, suppositus videatur. Et Diocletianus quidem Galerium in Illyricu, Maximianus Constantinum in Italiana armis pompa, qui adhuc in eummodi celestaria solabat, *hunc* apud Longobardos, ut regem comitus creare solit, tunc jure suo ultra conferunt, conferuentque, ut quemque ipsa vidua martium optione data legereret, is rex ab universis salutaretur. Illa Agilulfianum ducit, Iaurimorum delegit, cumque regem matrimonio fecit: genealogie omnem tandem perquisit, ut Christiani efficerentur. *Emil.lib.*

Christianis à Terra fācta Sultanorum Egyptiorum arms ejēctis, Joannes Brennus Hieroflymanticus rex Romanum venit exul, & ab Honorio III. suceptus, Friderico II. Imp. filiam ex iole uxore suceptam in matrimonium locavit, eique jus illius donavit dicto nomine, quo si hereditario iure in regno Hieroflymanticum competebat. *Hinc est*, quod omnes Sicilię

Magistratus.

non etiam armis sibi vindicant. *Platina*, *Cranzius lib.7*, *Saxoniae*, c.39. *Blondus lib.7*, *Dec.2*.

Foco,

Sub Galieno, cum omnis confumpus esset pudor, Republica subacta, & calcata, in catenis orbis partibus surrexerunt alii Imperatores, sive tyrranni: in Illyria autem Regilius dux militaris, qui contra Sarmatas multa fortiter gererat, à Mæcis penè redicula occasione Auguli nomen obtinuit. Nam Valerianus tribunus, cum dicere. Unde Regilius nomen deducitum putamus? A regno, quidam respondit. Tum militis, Pottell ergo rex esse, ait: cum proinde nos regem facimus. Sic demum jocante fortuna, Regilius, cum sequenti die processisset, Imperator fuit à principibus filius. *Cuspis*.

Proculus Ligutii languis, Albinga natus, diu lactrocum exerceps, licet etiam multa militaria edidisset, facinora ful Probus Imp. per lumen prius in convivio, mox Ludogenibus ad facinus hortanculus, aperit rebellavit. Cum enim in convivio latrunculus lufaret, ac decies Imperator ipse existet, statim fecura quidam: Salve (inquit) Auguste. & allata purpura, mox eras, humeros ejus ornavit. Sic vulgo B est Imperator salutatus. *Poplis*.

Sortitione.

Cum servi Tyrriorum dominos interfecissent, ita inter ipsos convenit, ut qui corum postridie nascentem solem temere conspicatis esset, tanguam superis gloriosissimum, rex salutaretur. Cumque unus ex servis, herum sunum senem, cum filio confervatus ob mite, clementem imperium: eique indicat servorum propositum: ab illo monitus fuit, ut catenis versus orum convertentibus oculos ipse contrario statu, murorum fastigia proficeret Quod senis consilium fecutus ille, primum Solis radium repente à tergo demonstravit. Mirabitis catenarum, ac faciliter, concus autem prodere, de hero à servato confessus est. Vix itaque Stratoni seni, & filio conceperat, quadam Deorum providentia ibi senem servatum rati, regem constituerunt. Post cujus exitum filius regnavit cum potestis longo tempore. *Sab. lib.9. En.1.*

Darius Perfatum rex hinnit equi, Premislaus Boemorum rex equi statione factus: cum hoc genus fortis hinc Boemis, illius Persarum proceribus placuerit. Illius *Heredotus* hujus memini. *Dubravus* in *bif. Boemica*.

C Turca è Scythia egredi Peris è immisericere. Quibus cum graves essent, publico edito migrare iussi, Cobare Babylonie fluvio superato, vires suas, quas prius diffipatas ignoraverant, invictas fore dividunt, si caput haberent. Ex centum igitur familiis fuerit gentis nobilissimi mens centum sagittas uno colligandas fasce, veloque tecitas, foras cauda in medio proprefuerit. Puer sagittam familia Heldenorum educit. Helderum ea fortuna lati, centum praefatissimos & ius diligit, centum sagittis nomine corua habentibus forte committunt. Educat Selduchi sagitta. Ei cum sepe parituros Turca professi essent: Persiam, & Medianum hostibus armis occuparunt. *Colenucus lib.1. bif. Neapol.*

Anno Christi 120. Montisferrati Marchio Bonifacius, Flandria Comes Baldus, Comes S. Pauli Ericus, & Venerorum Dux Ericus Dandulus, conjuncti Virtuous Byzantium imperium Alexio Murziphio cripere, & cum in eadem SS. Apostolorum Byzantum deliberandi ergo de novo creando Imp. convenirent, principi patrio quodam ritu pro numero candidatorum quatuor calices ordine collocare inlittererunt, quorum unus incrustans victimam continerent, catenis vacuis: cosque tradere eisdem facerentur, ut ad cuiusque D principis nomen unum tollerent, & eis redderent. Imperium vero pene eum futurum erat, qui cum calicem accepit, patri in principatu successit. *Rit. lib.9. & 10.*

Carolus IX. Francorum rex annum jam tertiumdecimum agens, regnum inicit. *Rit. lib.3. Francorum regum*. Carolus IV. Imp. Venceslaus F. vix sesquinem, confusus procerum ungendum, & coronandum curavit in regem Boemie. *Dubravus lib.22.*

Raynirus III. Sancti Crassi, primi hujus nominis Hispaniae regis filius: annum atatis agens quintum, patri in principatu successit. *Rit. lib.2. Regum Hispanie*.

Alphonso Calabria rex, cum annos puberatis nondum egressus esset, à patre regni vicarius creatus est, decretaque illi Calabriae provincia: non annos, non atatem respiciens, sed virtutem, quarum tanta in eo apud omnes erat expectatio, ut eum ceteris & populorum, & procerum regni oculus in lenum converteret. *Pontanus de Princepe*.

Elizabetha Alberti II. Imp. uxor futuriperat coronam divi

Stephani regis, qua Hungaria reges coronantur, dum thefa-

rum regni in arce Vicegradensi, haud longe à Strigonio, qui

busdam Barombus ad cam rem feliciter praesentis, recogno-

git. Gregorio Palatio Strigonensi Pontifici defuncto, qui cu-

stos thesaeratur, ceterique omnibus obligatis, hanc anui-

clam custodiendam tradens, secum abstatuit. Imper. mortuo ad

Ladislauum

QUI NEMPE QUODAD

ÆTATEM,

Pueri,

Cum Adonias Davidis F. ex Hagitha, infcio patre, sepe regem fecisset, Bethsaba pro filio Salomon apud Davidem intercessit, consilio Nathanis prophetae, cumque fidei date admonuit. Ium itam David Salomonem F. mulier regis impo-

sit, ad Gethon deducit, & a Sados pontifice facro oleo uni-

gi, signo tuba dato, regem proclamari fecit. Adonias cum

fuis reperire disparuit, ad aram confugiens, cornibus appre-

hensis, non prius discessit, quam Salomon vitæ illius se parec-

tit, Imperator fuit à principibus filius. *Cuspis*.

Charilaum in eunubus altatum in convivium, quod phiditum dicunt, loco sui Lycurgus regem Sparte renunciavit.

Plat. orat. 2. de Alex. fortune.

Alexander Severus ex Arcena Syria civitate, puer adhuc à senatu Cæsar factus est. *Lampridius*, *& Volater. lib.23*,

Antrop.

Agilulfus Longobardorum rex animum ad succelorem si-
bi substituendum adiunxit, id decus ad filium Adalvaldum, F.

licet adhuc infantem, sibi deferrendum exsimitavat. Itaque Adalvaldus in Circu patre ipso affidente, rex à populo la-

tulatus, atque insigni regio decoratus est. *Sigoni lib.2. re-*

gno Italici.

Henricus VI. Imp. in Augustanum comitum per amicos egit, ut omnes principes Fridericum filium, quadrinum, ac pene in-

cum viagente regem affluerent, idque literis, & juramento firmarent. *Cuspis*.

Mortuo Joanne Anglorum rege, quem Ludovicus Gallo-

rum regis P. a proceribus evocatus regno privabat, proceres Angli Gallorum jugum non ferentes, Henricum Joannis F. optimæ spci puerum, novensem, regem crearunt. Cujus nomi-

nime Gulielmus Glocestria omnes Ludovicum regno cœcet.

Poydorus lib.16.

Carolus Sapiens, Francorum rex, memor, captivo apud An-

glor patre Joanne, juventu sua, ut redores darentur. Lutez-

tentatum, ac quamplurim per licentiam popularium facino-

rose, impotenterque facta: frequenti procerum, patrumque

conventu, lege de filiis Regum faxit, ut mortuo patre Re-

ge, maximus Hirpus filius continuo succederet, sique inge-

nitus quartumdecimum atatis annum & coronaretur, & extra

tutelam foras, regre admittiraret. Eam legem coetiam la-

tan ferunt, ne diuturniore tutela res nova orirentur, tam

multiplici, & caca mortalis cupiditate.

Pius, sapientia puerum, & honesto viro cognovit,

& ad hac munera tubeuna accommodatos. Itaque

Apollodorus Cyzicum sapientissime belli ducere crearunt,

quamvis est peregrinus: item Herachdem Clazomenium.

Adelianus lib.1. Var. bif.

Herodes filius Antipatri interfecto Hiraneo, regnum Juida-

ronum tenaciter accepit, & primus alienigena Judeis praeditus.

Qui pontificum quoque nequaquam juncta legem

Moyis mortuus parentibus tradebat liberis, fed alienis: & nec

ipis multis tempore, nisi ob gratiam, & precium, divina legi

justa contempsit. *Hieronimus in Daniel. c.9.*

Virtus opinio Polonus Christianos reges carentes compu-

tit (aliis regulis quamvis Christianis polpositis) gentis suę re-

gnum ad Jagellonum idolorum cultorem, Lituanum principem,

cum ut Imperii sui limes dilataret, tum ut propinquum

afflitum Polonia oblatam est. Erat Crufvicia oppidanus. Pi-

astum nomine, Cossifonis filius, agello colendo, & mellifico

viam sustentans, homo simplicis, & justus, & beneficus, pra-

fert in eugenios, atque hospitalis, pro modo facultatum sua-

rum. Is ex uxore à suis moribus non aliena, cui Repichæ no-

men erat, unicum filium suscepit: eique, vivente adhuc

Poplico, primam comitati ritu tonsurus, & nomen im-

politorum, amicos ad eam ceremoniam, atque convivium por-

co magistrato, & aqua muliere yafe defuso, invitavit.

Priusquam statu dies adest, foras obtulerunt ei sepe ignoti duo homines,

habitu peregrino: quos ille, cum regia excluderetur, comiter

invitatos, hilariter domum suam introduxit: intritum menstrum,

appositum satim ex his, quae ad futurum convivium prepara-

verat. Ibi res mira, & stupenda accidit. Accredit porcina,

reundavit ex uero multa, excepti Piaffus, yafe admodum holpi-

tum conquisitus, itidemque auditoribus non civis modo, verum

etiam principi ipsum (ut tunc minimè fatuosi), ac delicati

erant. Principes (cum omni comitatu convivio accepti), Ei-

dem igitur holpiibus sub tempus comitorum revertentibus

& juvenibus, Piaffus ex tenui penu suo conventum illum

omnem penuria laborantem, angelicente rerum carum, quæ

promebantur, copia refecit. Quo miraculo animadverto, vul-

garoquo, una voce omnes Piaffum non humanis suffragiis, sed

divino iudicio principem ibi dari conclamabant. Recusat ille.

Tandem hospitiis illis auditoribus asensus, ita ut erat veste,

& perornibus ex tilia cortice textis induitus, in regiam à primori-

bus deductus. Hospites illi perfuncti officio fuo, dispare-

run. Existimat utrem autem iufile Angelii Dei, beneficiant,

& hospitalitatem etiam in alieno à vera religione remuneran-

tes. *Crom. lib.2.*

Magistratus.

123

Ladislauum posthumum regna Hungaria, & Boemie redie-
A tant. Elizabetha varis infidis evitatis, infantis, per Archi-
episcopum Strigonensem Dionylium lavacro baptismati ab-
luto, coronam iussit in Alba regali imponi, cum nondum qua-
tuor exegisset mensis, Hungari Uladislauum Polonia regem
puero neglecto, ad regnum vocarunt. Eo mortuo, Fridericus
III. Imp. patruus pueri tutelanam suscepit: neque cum prius Au-
stralibus, Hungari, & Boemis petentibus dare (nam fugam
sep̄e meditante custodia adhibita astervabat) voluit, quām
Aufrialum armis id facere coactus est. Ladislauus igitur XII.
annorum regna iniit, nomine tenus rex, cum interim Austria,
& ipsius regis permītūtum, ut quem Sydonius regno dignum
arbitrarentur, ex illorum sententia regem declararet. Erant
Ephesienses hospites Darianorum quidam, hi oblatum ultrō
regnum pertinaciter recularunt, predicantes id fastigium pat-
riore non recipi, nisi ab iis, qui regia effigie stirpe pro-
creati. Laudati juvenes ab Ephesiōne, quod magnitudine
animi spernerent ea, quæ per ignem, & ferrum certi mortales
peterner, iusti sunt cum aliis bonis circumspicere, qui omni-
optime efficiuntur inter Sydonios latrūs. Tum de-
mum multis ambitibus res ad Abdolonum quendam, longa
cognitione regis stirpi annexum, efficiata. Incolabat is ab
annis armorum iterum remotus suburbani hortulum, multa
parimonia. Quo contigit, ut agresti operi intentus sit rex
confutatus. Illud si ab iis, qui ad miseri fuerant, ratus, post
ubi rem agri serua vidit, non sine cunctatione regis nomen, &
F insignia recepit. Ceterum multis eius inopiam, & fortes cri-
minibus, ad Alexandrum perduerunt. Haud, inquit Mac-
edo, viri indoles fama generis repugnat. Videndum est, quo
animi inopiam tulersit. Haec manus factiū victum fuere, nihil ha-
benti nihil defuit. Eo ferme Alexander delectatus, non fo-
rum Stratoni supellecilem ad regiam infrafundentem detulit,
sed ex Peritia etiam prædono quadam habere dedit, regio-
nemque vicinam eis dictioni subiect. *Sab. lib.4. En.4.*

Rome populus se patruis opponens, & Appii Claudi par-
tibus studens, & plebejorum provectionem confirmare volens
ædilem elegit ultioris ædilitatis Cn. Flavium, scribam, qui
Faftos populo profluerat, libertini mulcere filium: que
primum Romanorum humi dignitatis gradum affectus est,
cum filius est patris libertini. *Diot. lib.20.*

Laberius minus in senatum à Cæsar lectus, cuim à Cicero
contra se confutum non recuperaret, dicente: Reciperem te, nisi
anguste fedderemus, mordaciter respondit: Atqui solebas dua-
bus filiis federe: obisces tanto viro lubricum fidei. Id quod
Cicerο dixit: Nisi anguste fedderemus, scommata erat in Cæsa-
rem, qui in senatum paſſum tam multos admitebat; ut
eos quatuordecim gradus capere non posset.

Devorato à mūlbus Popilio juniore Polonorum principe,
cum proceres in arce Crufvicia conveniēt, & studia circa
principis novi electiōnem varient, imperata falso divinitus
afflitum Polonia oblatam est. Erat Crufvicia oppidanus. Pi-
astum nomine, Cossifonis filius, agello colendo, & mellifico
vitam sustentans, homo simplicis, & justus, & beneficus, pra-
fert in eugenios, atque hospitalis, pro modo facultatum sua-
rum. Is ex uxore à suis moribus non aliena, cui Repichæ no-
men erat, unicum filium suscepit: eique, vivente adhuc
Poplico, primam comitati ritu tonsurus, & nomen im-
politorum, amicos ad eam ceremoniam, atque convivium por-
co magistrato, & aqua muliere yafe defuso, invitavit.
Priusquam statu dies adest, foras obtulerunt ei sepe ignoti duo homines,

habitu peregrino: quos ille, cum regia excluderetur, comiter
invitatos, hilariter domum suam introduxit: intritum menstrum,
appositum satim ex his, quae ad futurum convivium prepara-
verat. Ibi res mira, & stupenda accidit. Accredit porcina,

reundavit ex uero multa, excepti Piaffus, yafe admodum holpi-
tum conquistatis, itidemque auditoribus non civis modo, verum
etiam principi ipsum (ut tunc minimè fatuosi), ac delicati
erant. Principes (cum omni comitatu convivio accepti), Ei-
dem igitur holpiibus sub tempus comitorum revertentibus

& juvenibus, Piaffus ex tenui penu suo conventum illum
omnem penuria laborantem, angelicente rerum carum, quæ
promebantur, copia refecit. Quo miraculo animadverto, vul-
garoquo, una voce omnes Piaffum non humanis suffragiis, sed
divino iudicio principem ibi dari conclamabant. Recusat ille.

Tandem hospitiis illis auditoribus asensus, ita ut erat veste,
& perornibus ex tilia cortice textis induitus, in regiam à primori-
bus deductus. Hospites illi perfuncti officio fuo, dispare-
run. Existimat utrem autem iufile Angelii Dei, beneficiant,

& hospitalitatem etiam in alieno à vera religione remuneran-

tes. *Crom. lib.2.*

VOLONTA-

